

Карбеков Сатынбай атындагы орто
мектеби

Жазуу иштерин баалоо
критерийлери

Кыргыз тили сабагында окутуунун натыйжаларын баалоо

- Жеке аткарылган тапшырмаларды күнүмдүк баалоо баалоонун нормаларына (туура аткарылган маселенин санына, кетирилген каталардын эсебине, жасалгалоонун эрежелеринин сакталышына жана мугалим тапшырган айрым иштердин аткарылыш критерийлерине байланыштуу жүргүзүлөт. Мугалим күнүмдүк баалоону окуу материалын өздөштүрүүдөгү окуучунун жекече өзгөчөлүктөрүнө байланыштуу жүгүзөт.
- Аралыктагы баалоо – предметтик куррикулумда белгиленген төмөнкүдөй иштердин түрлөрүнүн негизинде жүргүзүлөт: жазуу жумуштары менен иштөө; оозеки жооп же презентация; долбоор, изилдөөчүлүк иштер; спецификалык иштердин түрлөрү; портфолио (жеткишкендиктердин папкасы); Иштердин бардык түрлөрү баалоонун критерийлеринин негизинде бааланып, милдеттүү болуп саналат жана баалоонун планын иштеп чыгууда мугалим тарабынан алдын - ала пландаштырат.
- Жыйынтыктоочу (суммативдик) баалоо мектеп календарына (чейрек, жарым жылдык, окуу жылы) ылайык жүргүзүлөт жана учурдагы баалоонун иштелип чыккан критерийлерине жана нормаларына ылайык жазуу формасында толтурулат.

Баалоонун типтери. Билим берүү системасында педагогикалык баалоонун эки тиби колдонулат: тапшырмалар менен айырмаланган нормативдик жана критерийлик.

Айрым окуучулардын билимдерин баалоо – окуп жаткандардын айрым топторунун деңгээлине ылайык аткарылат. Анын максаты – айрым окуучулардын билимин башка окуучулардын билими менен практикалык түрдө салыштырууну ишке ашырат.

Айрым окуучулардын билимдерин критерийлик баалоодо бекитилген стандартка ылайык айрым окуучулардын же топтордун жыйынтыктары сүрөттөлөт.

Баалоонун бул эки тиби бири-бирин жокко чыгарбайт. Педагогикалык практика нормативдик дагы, критерийлик дагы баалоого муктаж.

Мугалимге баалоонун кайсы тибин пайдалануу керектигин аныктоо үчүн ал баалоонун максатына кайрылуусу зарыл. Эгер окуу материалынын ар бир окутулган маанилүүфрагментин өздөштүгөндүгүн же өздөштүрбөгөндүгүн сөзсүз аныктоо зарыл болсо, анда мындай учурда баалоонун критериалдык тибин пайдалануу керек.

Кыргыз тили боюнча негизги иштердин түрлөрүн баалоо боюнча көрсөтмөлөр. Оозеки суроо.

Оозеки суроо кыргыз тили боюнча окуучулардын билимдерин эсепке ала турган негизги ыкмаларынын бири болуп саналат. Окуучунун толук жообу деген бул тапшырылган тема боюнча байланыштуу, логикалык жактан ырааттуу маалымдоо болуп саналат. Ошондой эле конкреттүү учурларда эреже , аныктамаларды окуучунун колдоно билүү ыкмасын көрсөтүүсү.

Окуучунун жообун баалоонун критерийлери:

- 1) Жооптун толуктугу жана тууралыгы
- 2) Окугандарын түшүнө билгендигинин деңгээли
- 3) Жооптун тилдик жасалгасы

Оозеки жоопту баалоонун индикаторлорунун таблицасы

Баа	Көрсөткүчтөр
«5»	1)окуган материалдарын толук баяндайт жана тилдик түшүнүктөргө туура аныктамаберет; 2)материалды түшүнүп билет, өзүнүн ой жүгүртүүлөрүн алган билимдерин практикада колдонуу аркылуу, зарыл болгон мисалдарды окуу китеби боюнча гана эмес өз алдынча дагы түзүү менен негиздейт; 3)адабий тилдин нормаларына ылайык, материалды туура жана ырааттуу баяндайт.
«4»	жооп «5» деген баанын талаптарына ылайык келет бирок 1-2 ката кетирип, аны өзү эле оңдойт жана баяндоосунун тилдик жасалгасынан жана ырааттуулугунан 1-2 так эместиктерди кетирет.
«3»	1)окуучу тигил же бул тема боюнча негизги жоболорду билгендигин жана түшүнгөндүгүн көрсөтө алат, бирок материалды толук эмес баяндайт жана эрежени айтууда же түшүнүктү аныктоодо так эместиктерди кетирет; 2)өзүнүн ой жүгүртүүлөрүн терең жана далилдүү негиздей албайт жана өзүнүн мисалдарын келтире албайт; 3)материалды ыраатсыз баяндайт жана баяндоосунда тилдик каражаттан ката кетирет.
«2»	окуучулар окулуп жаткан материалдын бөлүмдөрүнүн көпчүлүк бөлүгүн билбегендерин көрсөтүшүп, материалды так эмес баяндайт, аныктамаларды жана эрежелерди айтууда же жазууда алардын маанилерине шек келтире турган каталарды кетиришет. «2» деген баа кийинки материалдарды ийгиликтүү өздөштүрүүгө карай олуттуу тоскоолдук болуп саналган окуучуларды даярдоодогу кемчиликтерди белгилейт.
«1»	окуучулар материалды такыр билбегендигин же түшүнбөгөндүгүн көрсөтөт.

Эскертүү. Баалар («3», «4», «5») бир жолку жообу үчүн гана эмес (качан окуучунун даярдыгын текшергенге убакыт бөлүнгөндө) бирок бүткүл сабак учурундагы окуучунун жоопторунун суммасына коюлат эгерде, сабак учурунда окуучунун жообу гана угулбастан ошондой эле, анын билимин практикада колдоно билүү ыкмасын текшерүү дагы ишке ашырылса.

Кыргыз тили боюнча негизги иштердин түрлөрүн баалоо боюнча көрсөтмөлөр. Оозеки суроо.

Оозеки суроо кыргыз тили боюнча окуучулардын билимдерин эсепке ала турган негизги ыкмаларынын бири болуп саналат. Окуучунун толук жообу деген бул тапшырылган тема боюнча байланыштуу, логикалык жактан ырааттуу маалымдоо болуп саналат. Ошондой эле конкреттүү учурларда эреже, аныктамаларды окуучунун колдоно билүү ыкмасын көрсөтүүсү.

Окуучунун жообун баалоонун критерийлери:

- 1) Жооптун толуктугу жана тууралыгы
- 2) Окугандарын түшүнө билгендигинин деңгээли
- 3) Жооптун тилдик жасалгасы

Оозеки жоопту баалоонун индикаторлорунун таблицасы

Баа	Көрсөткүчтөр
«5»	1) окуган материалдарын толук баяндайт жана тилдик түшүнүктөргө туура аныктама берет; 2) материалды түшүнүп билет, өзүнүн ой жүгүртүүлөрүн алган билимдерин практикада колдонуу аркылуу, зарыл болгон мисалдарды окуу китеби боюнча гана эмес өз алдынча дагы түзүү менен негиздейт; 3) адабий тилдин нормаларына ылайык, материалды туура жана ырааттуу баяндайт.
«4»	жооп «5» деген баанын талаптарына ылайык келет бирок 1-2 ката кетирип, аны өзү эле оңдойт жана баяндоосунун тилдик жасалгасынан жана ырааттуулугунан 1-2 так эместиктерди кетирет.
«3»	1) окуучу тигил же бул тема боюнча негизги жоболорду билгендигин жана түшүнгөндүгүн көрсөтө алат, бирок материалды толук эмес баяндайт жана эрежени айтууда же түшүнүктү аныктоодо так эместиктерди кетирет; 2) өзүнүн ой жүгүртүүлөрүн терең жана далилдүү негиздей албайт жана өзүнүн мисалдарын келтире албайт; 3) материалды ыраатсыз баяндайт жана баяндоосунда тилдик каражаттан ката кетирет.
«2»	окуучулар окулуп жаткан материалдын бөлүмдөрүнүн көпчүлүк бөлүгүн билбегендерин көрсөтүшүп, материалды так эмес баяндайт, аныктамаларды жана эрежелерди айтууда же жазууда алардын маанилерине шек келтире турган каталарды кетиришет. «2» деген баа кийинки материалдарды ийгиликтүү өздөштүрүүгө карай олуттуу тоскоолдук болуп саналган окуучуларды даярдоодогу кемчиликтерди белгилейт.
«1»	окуучулар материалды такыр билбегендигин же түшүнбөгөндүгүн көрсөтөт.

Эскертүү. Баалар («3», «4», «5») бир жолку жообу үчүн гана эмес (качан окуучунун даярдыгын текшергенге убакыт бөлүнгөндө) бирок бүткүл сабак учурундагы окуучунун жоопторунун суммасына коюлат эгерде, сабак учурунда окуучунун жообу гана угулбастан ошондой эле, анын билимин практикада колдоно билүү ыкмасын текшерүү дагы ишке ашырылса.

Жат жазуу – орфографиялык жана пунктуациялык сабаттуулугун текшерүүнүн бирден-бир негизги формаларынан болуп саналат. Жат жазуу үчүн азыркы адабий тилдин нормаларына ылайык жооп берген мазмуну боюнча тигил же бул класстын окуучуларына жеткиликтүү байланыштуу текстти пайдалануу максатка ылайык.

Жат жазуунун текстине карата коюлуучу негизги талаптар.Тексттин көлөмү:

5-класс үчүн – 90-100 сөз;

6-класс үчүн – 100-110 сөз;

7-класс үчүн – 110-120 сөз;

8-класс үчүн – 120-150 сөз;

9-класс үчүн – 150-170 сөз.

Сөздөрдү эсептөөдө маанилүү сөз түркүмдөрү сыяктуу эле кызматчы сөз түркүмдөрү да эске алынат. Жазылышы жагынан татаал деп эсептелинген, туура жазылышын окуучулар атайын үйрөнгөн сөздөр:

5-класс – 5 сөздөн көп эмес;

6-7-класс – 7 сөздөн көп эмес;

8-9-класс – 10 ар түрдүү сөздөрдөн көп эмес.

I чейректин аягына чейин (ал эми 5-класста – биринчи жарым жылдыктын аягына чейин) буга чейинки класстардын сунуш кылынган тексттин көлөмү сакталат.

Текшерүү сөздүк жат жазуусу – сөздөрдүн жана татаал сөздүн орфограммаларынын туура жазылуусун өздөштүрүүлөрүн текшерет. Ал төмөнкүдөй сөздөрдүн санынан турушу мүмкүн:

5-класс үчүн 15-20 сөз,

6-класс үчүн 20-25 сөз,

7-класс үчүн 25-30 сөз,

8-класс үчүн – 30-35 сөз,

9-класс үчүн – 35- 40 сөз.

Белгилүү бир темадагы жат жазуу ошол тема боюнча негизги орфограммаларды же пунктограммаларды камтышы керек, ошондой эле буга чейин ээ болгон ыкмаларыны бекемдигин аныктоону камсыз кылат. Текшерүү жат жазуусу үчүн үйрөнүлүп жаткан орфограммалар жана пунктограммалар 2-3 жеринде кездешкен тексттерди тандоо керек. Мурда окуп- үйрөнүлгөн орфограмма жана пунктограммалардан негизгилери киргизилип, 1-3- жерлерде көрсөтүлүшү керек. Жалпысынан орфограмма жана пунктограммалардын саны төмөнкүдөн көп болбошу керек:

5-класста – 12 ар кыл орфограмма жана 2-3 пунктограмма;

6-класста – 16 ар кыл орфограмма жана 3-4 пунктограмма;

7-класста – 20 ар кыл орфограмма жана 4-5 пунктограмма;

8-класста – 24 ар кыл орфограмма жана 10 пунктограмма;

9-класста – 24 ар кыл орфограмма жана 15 пунктограмма.

Текшерүүчү жат жазуунун тексттерине жеткиликтүү өлчөмдө 2-3 төн кем эмес мурунку сабактарда бекемделген, кайрадан үйрөнүлгөн орфограммалар гана киргизилиши мүмкүн.

Жат жазууну баалоонун көрсөткүчтөрүнүн таблицасы

Баа	Көрсөткүчтөр
«5»	Катасы жок иш же 1 одоно эмес орфографиялык, 1 одоно эмес пунктуациялык, же 1 одоно эмес грамматикалык катасы бар болсо.
«4»	- 2 орфографиялык жана 2 пунктуациялык, же - 1 орфографиялык жана 3 пунктуациялык ката же - 4 пунктуациялык, ал эми орфографиялык ката жок болсо «4» деген баа 3 орфографиялык катага, эгер алардын арасында бир типтүүлөр болсо коюлат. Ошондой эле 2 грамматикалык катага жол берилет.
«3»	- 4 орфографиялык жана 4 пунктуациялык катага, же - 3 орфографиялык жана 5 пунктуациялык катага, же - 7 пунктуациялык ката, ал эми орфографиялык катасы жок. 5-класста «3» деген бааны 5 орфографиялык жана 4 пунктуациялык катага коюуга жол берилет. «3» деген баа ошондой эле 6 орфографиялык жана 6 пунктуациялык катага, эгерде алардын ичинде бир типтүү одоно эмес каталар кездешсе коюлушу мүмкүн. 4 грамматикалык катага чейин жол берилет.
«2»	- 7 орфографиялык жана 7 пунктуациялык катага, же - 6 орфографиялык жана 8 пунктуациялык катага, же - 5 орфографиялык жана 9 пунктуациялык катага, же - 8 орфографиялык жана 6 пунктуациялык катага.
«1»	«2» деген баадан дагы көп ката кетирилсе.

Эскертүү. Жат жазууну баалоодо төмөнкү каталар ондолот бирок эсепке алынбайт:

1. Сөздөрдүн ташымалы боюнча;
2. Мектеп программасына кирбеген эрежелер боюнча;
3. Өтүлбөгөн эрежелер боюнча;
4. Атайын көнүгүү иши жүргүзүлбөгөн, жазылышы татаал деп эсептелген сөздөр боюнча; автордук пунктуацияны берүүдө;
5. Сөздүн туура эмес чала жазылышынан кеткен. Мисалы, иштэйт (иштейт дегендин ордуна), жалбырактар (жалбырактар дегендин ордуна), текстдер (тексттер дегендин ордуна).

Жат жазууну баалоодо катанын мүнөзүн эске алуу маанилүү. Каталардын арасынан одоно эместерин тактап айтканда сабаттуулуктун мүнөзү үчүн өтө мааниге ээ эмес каталарды эсептөө мезгилинде 2 одоно эмес ката 1 ката катары эсептелинет. Одоно эмес каталар төмөнкүлөр:

- 1) эрежеден чыгарылган;
- 2) баш тамгалардын туура эмес жазылышынан;
- 3) сөздөрдүн бирге жана бөлөк жазылышынан;
- 4) башка тилдерден кирген сөздөрдүн жазылышынан;
- 5) бир тыныш белгисинин ордуна башка тыныш белгисинин коюлушунан;
- 6) Тыныш белгилердин калтырылып кетиши же алардын ырааттуулугунун бузулушунан ж.б.

Каталардын кайталанышын жана бир типтүүлүгүн сөзсүз эске алуу керек. Эгер бир эле сөздө же уңгулаш сөздөрдө ката кайталанса ал бир ката катары эсептелинет.

Бир типтүү ката катары бир эрежеден чыккан, эгер анын туура жазылуусу ошол сөздүн грамматикалык жана фонетикалык өзгөчөлүктөрү менен түшүндүрүлсө. Төмөнкү эрежелер боюнча:

- 1) бир типтүү ката катары эсептелинбейт: бир сөздүн туура жазылышы үчүн эки башка уңгулаш сөздөр же анын формаларын тандоо талап кылынса.
- 2) алгачкы 3 бир типтүү каталар бир катага эсептелет, ал эми кийинки ушул сыяктуу каталар өз алдынча саналат.

Текшерүү сөздүк жат жазуусун баалоонун көрсөткүчтөрүнүн таблицасы

«5»	Ката жок
«4»	1-2 ката
«3»	3-4 ката
«2»	7 катага чейин
«1»	7ден көп катага

Кошумча тапшырмалуу(фонетикалык,лексикалык,орфографиялык, грамматикалык) жат жазуудан турган текшерүү ишине, иштин ар бир түрүнө карай 2 баа коюлат. Жат жазууну баалоодо жогоруда кетирилген нормативди пайдалануу зарыл. Грамматикалык тапшырманы аткарууда кетирилген орфографиялык, пунктуациялык, грамматикалык каталар жат жазууга бааны коюуда эске алынат. **Грамматикалык тапшырмаларды баалоонун көрсөткүчтөрүнүн таблицасы**

«5»	Тапшырма туура аткарылса
«4»	Тапшырманын 3\4 бөлүгү туура аткарылса
«3»	Тапшырманын жарым бөлүгү туура аткарылса
«2»	Тапшырманын жарымынан азы туура аткарылса
«1»	Бардык тапшырмалар туура эмес аткарылса

Дилбаян жана баяндама – окуучулардын кептик компетенттүүлүгүнүн калыптаныш деңгээлин текшерүүнүн негизги формасы. Дилбаян жана баяндаманын жардамы менен төмөнкүлөр текшерилет: теманы ача билүү ыкмасы; тексттин милдетине, темасына, стилине ылайык тилдик каражаттарды колдонулушу; туура жазуунун эрежелерин жана тилдик нормалардын сакталышы. **Баяндаманын текстине карата талаптар.**

Кеңири баяндама үчүн тексттин болжолдуу көлөмү:

- 5-класска – 100-150 сөз;
- 6-класска – 150-200 сөз;
- 7-класска – 200-250 сөз;
- 8-класска – 250-350 сөз;
- 9-класска – 350-400 сөз.

Сабакта даярлык иштери жүргүзүлбөгөндүгүнө байланыштуу 8-9-класстарда жыйынтыктоочу-текшерүүчү кеңири баяндаманын текстинин көлөмү 50 сөзгө көбөйтүлүшү мүмкүн.

Дилбаянды жана баяндаманы баалоонун критерийлери:

А) мазмуну

окуучунун тилинин темага жана негизги ойго ылайык келиши;
теманын толук ачылышы;
фактылык материалдардын тууралыгы;
баяндоонун ырааттуулугу;

Б) кептик жасалгасы:

кептик грамматиканын түзүлүшүнүн жана сөздүктүн ар түрдүүлүгү;
кептин көркөмдүүлүгү жана стилдик биримдиги;
тилдик каталардын жана стилдик так эместиктердин саны.

Кайсы гана дилбаян жана баяндама болбосун 2 баа менен бааланат: биричиси – мазмунуна жана кептик жасалгасына (тилдик нормалардын, эрежелердин сакталышы, стилистикалык каражаттардын тандалышы) экинчиси – грамматикалык каталары жана орфографиялык, пунктуациялык нормалардын сакталышына коюлат. Орфографиялык жана пунктуациялык сабаттуулук окуучу тарабынан кетирилген каталар (текшерүүчү жат жазууларды баалоо үчүн нормативдерди караңыз).

Дилбаян же баяндаманы баалоонун көрсөткүчтөрүнүн таблицасы

Баа	Көрсөткүчтөр	
	Мазмуну жана кептик жасалгасы	Грамматика
«5»	<p>1)Иштин мазмуну темага толук ылайык келсе;</p> <p>2)Фактылык каталар жок болсо;</p> <p>3)Мазмуну ырааттуу баяндалса;</p> <p>4)Иш сөздөрдү колдонуусу, колдонулган синтаксисттик конструкциялардын ар түрдүүлүгү, сөздүгүнүн байлыгы менен айырмаланса;</p> <p>5)Тексттин көркөмдүүлүгүнө жана стилдик биримдигине жетише алса;</p> <p>6)Жалпысынан иште 1-2 кептик так эместик жана</p> <p>7)мазмунунан 1 так эместик кетирилсе.</p>	<p>1 орфографиялык же</p> <p>1 пунктуациялык же</p> <p>1 грамматикалык ката кетирилсе</p>
«4»	<p>Иштин мазмуну негизинен темага ылайык келсе (маанилүү эмес чектөөлөр болсо);</p> <p>Мазмуну негизинен жеткиликтүү бирок жалгыз фактылык так эместиктер болсо;</p> <p>Ойду ырааттуу баяндоодо анча маанилүү эмес каталар келтирилсе;</p> <p>Кептин лексикалык жана грамматикалык түзүлүшүнүн жетишээрлик ар түрдүүлүгү;</p> <p>Иштин стилинин жетишерлик көркөмдүүлүгү жана биримдиги менен айырмаланышы;</p> <p>Жалпысынан иштин мазмунунда экиден көп эмес так эместиктер жана 3-4төн көп эмес кептик так эместиктер кетирилсе.</p>	<p>2 орфографиялык жана 2 пунктуациялык ката же 1 орфографиялык жана 3 пунктуациялык ката же 4 пунктуациялык ката кетирилип орфографиялык ката жок болсо ошондой эле 2 грамматикалык ката кетсе.</p>
«3»	<p>Иште темадан өтө четтөөлөр кетирилген;</p> <p>Иш жеткиликтүү бирок анда фактылык так эместиктер бар;</p> <p>Баяндоонун ырааттуулугунда айрым кемчиликтер кетирилген;</p> <p>Сөздүгү жарды жана колдонулган синтаксистик конструкциялары бир түрдүү, сөздөрдү туура эмес колдонуулар кездешет;</p> <p>Иштин стили биримдүүлүгү менен айырмаланбайт, кептин көркөмдүүлүгү жетишсиз;</p> <p>Жалпысынан иштин мазмунунан 4 так эместиктер жана 5 кептик так эместиктер кетирилген.</p>	<p>4 орфографиялык жана 4 пунктуациялык ката же 3 орфографиялык жана 5 пунктуациялык ката же 7 пунктуациялык ката, орфографиялык ката жок, ошондой эле 4грамматикалык ката кетирилсе.</p>
«2»	<p>Иш темага жооп бербейт;</p> <p>Көп фактылык так эместиктер кетирилген;</p> <p>Иштин бардык бөлүктөрүндө ойду баяндоонун ырааттуулугу бузулган, алардын арасында байланыш жок;</p> <p>Сөздүгү абдан жарды, иш өз ара начар байланышкан кыска бир типтүү сүйлөмдөр менен байланышкан, сөздөрдү туура эмес колдонуу жыш кездешет;</p> <p>Тексттин стилдик биримдиги бузулган;</p> <p>«3» деген бааныкынан да көп мазмунунда так эместиктер жана кептик так эместиктер кетирилген.</p>	<p>«3» деген бааныкынан дагы көп орфографиялык, пунктуациялык, грамматикалык каталар кетирилген.</p>

Эскертүү. Көрсөтүлгөн баанын нормалары 4-5 беттен турган орто көлөмдөгү дилбаян үчүн берилген. Дилбаянды баалоодо өз алдынчалуулугу, ой жүгүртүүсүнүн оригиналдуулугу, анын композициялык жана кептик жасалгасынын деңгээли эске алынат. Оригиналдуу ой жүгүртүүлөрдүн болуусу, алардын мыкты ишке ашырылышы бааны 1 баллга жогорулатууга мүмкүндүк түзөт. Эң мыкты деген баа 3төн ашык ондоосу бар ишке коюлбайт. Текстте 5тен ашык ондоолор (туура эмес жазылганды тура жазылганга ондоо) болгон учурда баа 1 баллга төмөндөтүлөт. Жазуу жумуштарын текшерүүнүн эрежесени. Жазуу иштерин текшерүү үчүн мугалимге кандай каталар болот жана алардын шарттуу белгиленишин билүүсү зарыл.

Критерии оценивание. ПИСЬМО

ФИО _____

Критерии:

1. Письменный текст построен логично и связано и имеет законченный характер;
2. Используемые языковые и речевые средства соответствуют коммуникативной задаче и варьируются в пределах изученного материала;
3. Используются адекватные связующие элементы;
4. Допущены единичные орфографические ошибки, не препятствующие коммуникации;
5. Разнообразие используемых языковых и речевых средств в пределах продуктивного с языкового минимума, определяемого программой;
6. Лексико-грамматическая и орфографическая правильность письменного высказывания;
7. Грамотное использование в письменном высказывании клише, речевых конструкции;
8. Объем письменного высказывания соответствует программным требованиям.

Тестти баалоо критерий (туура жоопко 1 балл)

оң баалоо критерийлери	2	1,5	1	0,5	терс баалоо критерийлери
СТРУКТУРАСЫ					
1. Тесттеги ар кандай типтеги тапшырмаларды аткара алуусу					Тесттеги ар кандай типтеги тапшырмаларды аткара албашы
2. Коюлган суроолорду жана тапшырмаларды түшүнүү жана ой жүгүртүү менен аткаруусу					Коюлган суроолорду жана тапшырмаларды түшүнүү жана ой жүгүртүү менен аткара албашы
3. Мурда алынган билимин практикада колдоно алышы					Мурда алынган билимин практикада колдоно албашы
4. Ачкыч сөздөрдү дал келишин салыштыра жана аныктай алышы					Ачкыч сөздөрдү дал келишин салыштыра жана аныктай албашы
5. Жөнөкөйдөн татаал суроолорго өтүү үчүн убакытты үнөмдөлүшүнө күчүн жумшай алышы					Жөнөкөйдөн татаал суроолорго өтүү үчүн убакытты үнөмдөлүшүнө күчүн жумшай албашы
6. Суроолорго топтолууга, багытталууга жөндөмдүүлүгү					Суроолорго топтолууга, багытталууга жөндөмсүздүгү